

Miljö- och byggavdelningen
Malin Bernhardsson

Kommunstyrelsen

Yttrande: "Värdet av vinden – Kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften"

Bergs kommun har fått ta del av Värdet av vinden - Slutbetänkande av Utredningen om stärkta incitament för utbyggd vindkraft. Kommunen anser att betänkandet har många positiva intentioner.

Förslagen kräver ytterligare bearbetning

Nuvarande förslag om intäktsdelning till närboende är positivt i sin tanke men behöver bearbetas. Med nuvarande utformning missgynnas exempelvis fastighetsägare inom områden där värdet på bostäder är lågt.

Även förslaget om rätten till inlösen av fastighet är positivt i grunden. Framför allt utredningens resonemang om att flytta den ekonomiska risken från de boende till verksamhetsutövaren. Dock missgynnar också det förslaget fastighetsägare inom områden där värdet på bostäder är lågt.

Kommunen anser att förslaget om reglering av den så kallade bygdepengen är otydligt och kräver fortsatt utredning. Det är positivt att skapa ett tydligare förfarande runt bygdepengen. Denna bör dock vara skild från kommunens tillstyrkan och bör i övrigt vara tydligare reglerad än i nuvarande utformning.

Intäkt till kommunen nödvändig

Kommunen anser att en kommunal skatteintäkt från storskalig vindkraft är angelägen och behöver utredas skyndsamt. Det är olyckligt att utredningen genom sina alltför snäva direktiv förhindrats att lägga fram förslag om hur vindkraften kan generera en intäkt till kommunen. Som utredningen konstaterar skapar de förslag som utredningen lägger fram inget reellt incitament för kommunens tillstyrkan.

Kommunen har inget formellt ansvar för energiproduktion. Däremot har man ett långtgående samhällsbyggnadsansvar för hur marken inom kommunens gränser ska användas. Beslutet om tillstyrkan tilldelar kommunen ett ansvar för påverkan på landskap, boendemiljöer och möjligheter till verksamheter för kommunens medborgare. Samtidigt som nyttan av själva energiproduktionen inte direkt kan kopplas till anläggningen och realiseras lokalt. Om den storskaliga vindkraften skulle ge kommunen ett ekonomiskt tillskott, företrädesvis via skatteintäkter, skulle det kunna bidra till att realisera energiproduktionens nytta i den lokala kontexten och därmed ge kommunen större anledning till att tillstyrka storskalig vindkraft.

Miljö- och byggavdelningen
Malin Bernhardsson

Förslagen behöver kompletteras avseende påverkan på rennäringens förutsättningar

Utredningen behöver kompletteras med konkreta förslag om hur rennäringens behov ska kunna tillgodoses. De renskötande samebyarna är en grupp som påverkas påtagligt av vindkraftutbyggnaden, men vars behov inte beaktas av utredningen. Kommunen menar att det inte är tillräckligt att lämna det perspektivet till tillståndsprocessen.

Kommunen delar utredningens bedömning om den friktion som kan skapas mellan närboende, lokalsamhälle och kommunmedlemmar på ena sidan, och de renskötande samebyarna på den andra. Staten behöver här ta hela ansvaret för den utveckling man vill bereda väg för. Utredningen behöver därför kompletteras med konkreta förslag om utvärdering av funktionen hos miljöbalkens kompensationsregler i relation till vindkraftsutbyggnadens påverkan på renskötselns förutsättningar.

Renskötselns förutsättningar utgör inte enbart en grund för företagande utan också för en kultur. Utredningen behöver ta ett större ansvar för konsekvenserna för rennäringen utifrån det allmännas skyldigheter enligt RF kap 1§2, än vad som framkommer i betänkandet.

Kommunens roll i energiplaneringen

Kommunen instämmer i att kommunernas roll i landets energiplanering är otydlig och att det saknas ett samordnat system för energiplanering. Med ”vi behöver skapa en beredskap för att kunna välja en annan väg” (sid 104) öppnar utredarna upp för att svänga mot en mer planeringsbaserad utbyggnad av vindkraften. En sådan svängning skulle innebära långtgående statligt inflytande över markanvändningen. Kommunen ser den vinning som det skulle kunna innebära för vindkraftsutbyggnaden. Samtidigt ställer sig kommunen frågande till att beslut om markanvändningen flyttas från kommunen till staten. Kommunen ser gärna en utredning om hur en mer planeringsbaserad utbyggnad av vindkraft kan samordnas med det kommunala planeringsansvaret.

Vägledning och underlag för planering

Ökad vägledning kan vara positivt för att tydliggöra kommunens roll i energiplaneringen. Det är dock tveksamt att det är rätt att göra det genom nuvarande lagen om energiplanering (1977:439) som inte utgår från aktuella ansvarsförhållanden kring produktion och distribution av energi. För att en vägledning ska uppfylla sitt syfte behöver den grundas på aktuella förhållanden.

Regionala planeringsunderlag kan vara till hjälp för kommunens översiktsplanering i relation till vindkraft. Det är dock under förutsättning att underlagen inte baseras på ställningstaganden, är faktabaserade och utformade för konkret tillämpning.

Förslaget om stöd till kommunernas energiplanering är positivt. Perioden för stödet behöver dock förlängas för att det ska vara möjligt för kommunen att ta till vara.